

VERZONDEN 13 MAART 2020

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	12 maart 2020	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2019-2546	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	82076AFB	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	20 december 2019	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- kaart planlocatie - maatregelen aanvraag	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen Lingeplein, Lingestraat en De Ruijterstraat te Leerdam

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 20 december 2019 van Bureau Viridis, namens Kleurrijk Wonen, om ontheffing in het kader van artikel 3.3, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u:

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen in artikel 3.1, tweede lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen van de gierwaluw en de huismus, voor de periode tussen van de verzenddatum van het besluit tot en met 31 oktober 2021.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het slopen van 50 eengezinswoningen aan onder andere het Lingeplein, Lingestraat en De Ruijterstraat in Leerdam. Er zullen weer 35 nieuwe woningen op de locatie teruggebouwd worden. Er wordt ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, van de wet, voor wat betreft de gierwaluw en de huismus voor de periode van de verzenddatum van het besluit tot en met 31 oktober 2021.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

De aanvraag is aangevuld op 4 maart 2020 en 9 maart 2020.

IV. Toetsingskader

De gierwaluw en de huismus zijn beschermd ingevolge artikel 3.1, van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Motivering

Gierzwaluw

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. In de woning aan de De Ruijterstraat 92 is een nestplaats van gierzwaluwen vastgesteld. De invliegopening bevindt zich in een opening in de muur onder de dakrand, links van de nok, onder de eerste spantbalk.

De aanwezige verblijfplaats van de gierzwaluw gaat door de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied verloren. Voorafgaand wordt de woning waar de verblijfplaats is aangetroffen ongeschikt gemaakt door deze te strippen. Hierbij wordt rekening gehouden met het voor de gierzwaluw kwetsbare broedseizoen. Voorafgaand aan het ongeschikt maken zal gekeken worden of de nestlocatie in gebruik is. Indien dit het geval is zullen de werkzaamheden uitgesteld worden. In januari 2020 zijn vijf gierzwaluwkasten geplaatst aan de kopse kant van de woning aan de De Ruijterstraat 79. Deze kasten zijn geschikt als tijdelijke alternatieve verblijfplaats voor de gierzwaluw. In de nieuwbouw zullen minimaal vijf inmetselfkasten voor de soort worden ingebouwd of worden alle woningen geschikt gemaakt voor de soort om een verblijfplaats in te maken. De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra maatregelen opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren. Hiermee wordt echter niet voorkomen dat er een nestplaats van de gierzwaluw verloren gaat. Hiervoor is dan ook een ontheffing nodig.

De huidige staat van instandhouding van de gierzwaluw in Leerdam is beoordeeld als matig gunstig. Op basis van gegevens uit de NDFF en het archief van Bureau Viridis kan gesteld worden dat de gierzwaluw geclusterd voorkomt in Leerdam, vooral in het noorden en midden van de stad. In het plangebied of de directe omgeving daarvan zijn, op het aangetroffen nest na, alleen waarnemingen van kleine groepjes (<10) overvliegende dieren gezien. Deze verdwenen allen in noordoostelijke richting en maken zeer waarschijnlijk deel uit van de overige kolonies. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de gierzwaluw niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Huismus

De huismus is in het plangebied aangetroffen. In vier woningen in het plangebied zijn nestplaatsen van huismussen vastgesteld. Het gaat om de woningen Lingeplein 6 (onder de linker daklijst van de dakkapel), Lingestraat 1 (exacte nestlocatie niet bekend door slechte zichtbaarheid woning), Lingestraat 10 (achterzijde kopse kant in daklijst), De Ruijterstraat 74 (achterzijde woning op de hoek, achter de dakgoot tegen de gevel aan). De huidige groene structuren worden niet aangetast door de werkzaamheden waardoor het functionele leefgebied van de huismus behouden blijft.

De aanwezige verblijfplaatsen van de huismussen gaan door de voorgenomen werkzaamheden in het plangebied verloren. Voorafgaand zullen de woningen waar de verblijfplaatsen zijn aangetroffen ongeschikt worden gemaakt door deze te strippen. Hierbij wordt rekening gehouden met het voor de huismus kwetsbare broedseizoen. Voorafgaand aan het ongeschikt maken zal gekeken worden of de nestlocaties in gebruik zijn. Indien dit het geval is zullen de werkzaamheden uitgesteld worden. In januari 2020 zijn acht huismuskasten voor de soort aangeboden in de directe nabijheid van het plangebied (woningblokken aan De Ruijterstraat 65-79 en de Leliestraat 11-19) die geschikt zijn als tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen. In de nieuwbouw zullen minimaal acht permanente voorzieningen voor de soort worden aangebracht. De voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. In de bijlage zijn extra voorschriften opgenomen om de negatieve effecten van de werkzaamheden te mitigeren. Hiermee wordt echter niet voorkomen dat er nestplaatsen van de huismus verloren gaan. Hiervoor is dan ook een ontheffing nodig.

De huidige staat van instandhouding van de huismus in Leerdam is beoordeeld als gunstig. Op basis van gegevens uit de NDFF en het archief van Bureau Viridis kan gesteld worden dat de huismus wijdverspreid voorkomt in Leerdam, waarbij vooral het noordelijk en westelijk deel van belang is. Door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden komt de gunstige staat van instandhouding van de huismus niet in gevaar door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang 'volksgezondheid of openbare veiligheid'.

De verouderde woningen dienen gesloopt te worden omdat ze niet meer voldoen aan de hedendaagse kwaliteitseisen op het gebied van veiligheid, duurzaamheid en energiebesparing. Indien de voorgenomen sloop en herontwikkeling geen doorgang vindt, zorgt dit voor een toenemende leegstand. De kans op krakers in deze panden neemt toe en het risico op brandstichting is groot. Indien er brand gesticht wordt in de woningen is brandoverslag op aangrenzende panden een reëel gevaar. Het is aannemelijk dat in alle te slopen woningen asbest aanwezig is, dit is reeds aangetoond voor een aantal woningen en de overige woningen zijn vergelijkbare type woningen. Door de aanwezigheid van asbest in de bebouwing levert dit bij een eventuele brand tevens een groot risico op voor de volksgezondheid.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang 'volksgezondheid of openbare veiligheid' voldoende onderbouwd is om het beschadigen/vernielen van nestplaatsen van de gierzwaluw en de huismus te rechtvaardigen. Het belang bij het verlenen van deze ontheffing weegt in dit geval zwaarder dan het beschermingsbelang van de gierzwaluw en de huismus.

Alternatievenafweging

Alternatieve locatie

Het project is locatiegebonden vanwege de sloop van bestaande bebouwing. De voorgenomen ingreep kan niet op een andere locatie uitgevoerd worden. Het niet uitvoeren van de gewenste sloopwerkzaamheden van de woningen is niet wenselijk in verband met de slechte staat van de woningen. Renovatie zal een niet in verhouding staand financieel kostenplaatje met zich mee brengen. Bovendien zal een dergelijke renovatie ook inhouden dat de verblijfplaatsen worden aangetast. Hierdoor is het niet slopen, maar renoveren, ook in ecologisch opzicht geen beter alternatief. Door de sloop van de woningen en de nieuwbouw van een kleiner aantal woningen is er in de omgeving ook meer ruimte om groen aan te brengen, dit zal een gunstigere situatie opleveren voor zowel (beschermde) fauna, als de toekomstige bewoners van de nieuwbouwwoningen.

Alternatieve planning

Bij de planning van de werkzaamheden wordt steeds rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten. Voorafgaand aan de uitvoer van de werkzaamheden wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld door een ter zake kundige. In overleg met de uitvoerende partij zal in het werkprotocol een planning worden opgenomen waarin rekening wordt gehouden met de kwetsbare perioden en de gewenningsperioden voor alternatieve verblijfplaatsen.

Alternatieve wijze van uitvoering

Het is niet mogelijk de woningen te slopen en de nesten te behouden. Er is daarom geen alternatieve werkwijze mogelijk die de nesten zal sparen. Tijdens de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op beschermde soorten te voorkomen dan wel te verminderen. In de directe omgeving van de woningen worden tijdelijke voorzieningen getroffen voor huismussen en gierzwaluwen. Daarbij wordt er rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de aanwezige beschermde soorten. Er worden maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen dan wel te verminderen. Tenslotte worden in de nieuwbouw permanente voorzieningen getroffen voor de huismus en gierzwaluw waardoor deze soorten na afronding van de werkzaamheden terug kunnen keren naar de oorspronkelijke locatie.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om

een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

X. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan de aanvrager van de ontheffing. Een afschrift van deze ontheffing wordt verzonden aan:

- RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van Bureau Viridis, namens Kleurrijk Wonen op 20 december 2019 en de aanvullingen hierop van 4 maart 2020 en 9 maart 2020, gelet op artikel 3.3, van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Kleurrijk wonen

Adres: Laan van Westroijen 6

Postcode en woonplaats: 4003 AZ Tiel

Ontheffing 82076AFB voor het tijdvak van: de verzenddatum van de ontheffing tot en met 31 oktober 2021

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, tweede lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft Lingeplein 2-16, Lingestraat 1-15, Lingestraat 2-10 en De Ruijterstraat 74-92 te Leerdam (zie bijlage 1 bij dit besluit).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of via servicebureau@provincie-utrecht.nl indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient (aanvullend) de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied, inclusief kaart;
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Wie is de begeleidende ecoloog (inclusief contactgegevens);
 - e. Welke activiteiten zijn/worden door de ecoloog begeleid;
 - f. Hoe er wordt/is omgegaan met onverwachte (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder dient, twee weken voorafgaand aan de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen die invloed hebben op de beschermde soorten, het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in voorschrift 5 bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. Tijdens de werkzaamheden dient een logboek te worden bijgehouden. In het logboek dienen gemaakte ecologische keuzes vastgelegd te worden zoals goedkeuring / vrijgeven door een ecoloog, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol en gekozen mitigerende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften 10 tot en met 13, geregistreerd.
9. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 5 en bijlage F van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Vleermuis- en broedvogelonderzoek Kleurrijk Wonen 2019 Lingeplein e.o. Leerdam' van november

2019, alsmede de aanvullingen op de aanvraag van 4 maart 2020 en 9 maart 2020 (zie bijlage 3 bij dit besluit) dienen te worden opgevolgd.

10. Er dient niet gewerkt te worden in de kwetsbare periodes van de gierzwaluw en de huismus, tenzij voorafgaand aan de periode de verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt in de woningen waaraan werkzaamheden zullen plaatsvinden tijdens deze periodes. Voor de huismus is dit tijdens de broedperiode en tijdens vorstperiodes.¹
11. Het ongeschikt maken van de nestplaatsen van de huismus is alleen toegestaan wanneer deze nog niet als broedplaats in gebruik zijn en er geen nestindicerend gedrag wordt vertoond door de aanwezige exemplaren van de soort.
12. Bij de plaatsing van de permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de soorten dient rekening te worden gehouden met het microklimaat door deze op windrichtingen te plaatsen waar deze niet te warm worden.
13. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval bij de start van de werkzaamheden aanwezig te zijn op de planlocatie.
14. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Na afloop van de werkzaamheden

15. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven bij voorschrift 8 dient bijgevoegd te worden.

Contactgegevens

Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Servicebureau van de provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht, bereikbaar op telefoonnummer 030 – 258 33 11 of e-mailadres servicebureau@provincie-utrecht.nl.

¹ Dit kan verschillen door de meteorologische klimaatveranderingen. De exacte tijden en data dienen vastgesteld te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de aangevraagde soorten.

Bijlage 1 Kaart planlocatie

Figuur 2.1 | Overzichtskarta van het Lingeplein en omgeving,

5 Mitigerende maatregelen

De doelstelling van de Wet natuurbescherming is de bescherming van de biodiversiteit zonder stijging van de lasten voor bedrijven en burgers. Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij', dat wil zeggen dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met behulp van een ontheffing waarvoor de bevoegdheid voor het verlenen van een dergelijke ontheffing bij de provincies ligt. Onderstaand zijn de voor het onderhavige project relevante (verbods-)artikelen genoemd. Daarbij is beschreven met welke mitigerende maatregelen er invulling wordt gegeven aan het voorkomen dan wel het verminderen van negatieve effecten op zowel soort- als populatieniveau. Hierbij is de volgende onderzoeksvraag beantwoord:

- Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?

5.1 Algemene maatregelen

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de algemene zorgverplichting opgenomen. In dit artikel is beschreven dat eenieder verplicht is om voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De algemene zorgplicht geldt te allen tijde bij het uitvoeren van werkzaamheden, ongeacht of deze te typeren zijn als ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud en ongeacht of er beschermde soorten aanwezig zijn. Dit laatste wil dus zeggen dat ook als er geen beschermde soorten voorkomen de algemene zorgverplichting toch in acht genomen dient te worden. Hiervoor dienen algemene mitigerende maatregelen uitgevoerd te worden. Deze algemene mitigerende maatregelen zijn onderstaand beschreven en zijn gelijk voor alle woningen die onderdeel uitmaken van het plangebied. Zij worden daarom niet

nogmaals benoemd bij de specifieke maatregelen die per woningblok beschreven zijn.

- De werkzaamheden dienen door een ter zake kundige ecoloog begeleid te worden. Hierdoor wordt gewaarborgd dat de maatregelen op een juiste manier uitgevoerd worden en zo wordt er tevens invulling gegeven aan de algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming). In Bijlage C is beschreven wat door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaan wordt onder een ter zake kundige;
- Er moet per uitvoeringsproject een ecologisch werkprotocol opgesteld worden waarin alle te nemen maatregelen, worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol moet op de werklocatie aanwezig zijn en onder alle betrokken partijen bekend zijn;
- Werkzaamheden moeten aantoonbaar conform dit protocol worden uitgevoerd. Mochten er zich gedurende de werkzaamheden ten aanzien van beschermde soorten onvoorziene omstandigheden voordoen, wordt direct contact opgenomen met de ter zake kundige ecoloog;
- Indien beschermde soorten voorkomen in aangrenzende woningen kan niet zondermeer worden uitgesloten dat deze soorten negatieve effecten ondervinden van de gewenste maatregelen aan de woningen. Dit wil zeggen dat ook aan deze woningen mitigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd. Deze maatregelen worden door de ter zake kundige opgesteld en opgenomen in het ecologisch werkprotocol;
- Voor alle werkzaamheden bij de woningen geldt dat broedvogels anders dan huismus of gierzwaluw in of om de woning (bijvoorbeeld in schoorsteen of in bomen en struiken behorende bij tuinen en gemeentelijke beplantingen) tot broeden kunnen komen. Deze vogelnesten zijn uitsluitend beschermd gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn, dat wil zeggen gedurende de broed- en nestperiode;

- De broedperiode loopt globaal van 15 maart tot 15 juli, maar ook broedgevallen buiten deze periode zijn beschermd;
- Wanneer er geen vogels nestelen en de overige negatieve effecten zijn gemitigeerd (paragraaf 5.4), kan er begonnen worden met de ingreep. Indien broedgevallen aanwezig zijn dient, in overleg met de ter zake kundige ecooloog, een andere periode voor de werkzaamheden vastgesteld te worden;
- Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verwijderen of verstoren van in gebruik zijnde nesten gedurende de broed- en nestperiode. Voor permanent verlaten nestplaatsen geldt dit niet;
- Het is in dit kader aan te bevelen om de werkzaamheden voor zover dat mogelijk is buiten de broedperiode om uit te voeren;
- Indien dit niet mogelijk is, dient de directe omgeving van de woningen waar de werkzaamheden worden uitgevoerd, voorafgaande aan deze werkzaamheden gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van algemene broedgevallen. Dit is uiteraard uitsluitend nodig wanneer negatieve effecten op algemene broedvogels zijn te verwachten (bijvoorbeeld als een grote haag de woning van de weg scheidt en de steiger juist daar geplaatst moet worden).

5.2 Voorkomen van doden

In lid 1 van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming staat beschreven dat het verboden is om beschermde dieren opzettelijk te doden. Het uitvoeren van werkzaamheden en ruimtelijke ingrepen waarbij aanwezige dieren verwond of zelfs gedood kunnen worden, houdt een overtreding van deze artikelen in. Het is daarom noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen om dit zo veel als mogelijk te voorkomen. De maatregelen zorgen met name voor het mitigeren van effecten op korte termijn, d.w.z. dat de maatregelen voornamelijk gericht zijn op het voorkomen dan wel verminderen van effecten voorafgaande en tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. De maatregelen worden volgens een vast stramien uitgevoerd, conform de bestaande soortenstandaards die onderstaand worden toegelicht. De specifieke te nemen mitigerende maatregelen zijn beschreven in paragraaf 5.4.

Huismussen

- Bij de woningblokken met verblijfplaatsen van huismussen moet gewerkt worden onder begeleiding van een ter zake kundige.

- De sloop kan niet plaatsvinden tijdens het broedseizoen van de huismus (globaal van 1 maart t/m 31 augustus).

Gierzwaluwen

- Bij de woningblokken met verblijfplaatsen van gierzwaluwen moet gewerkt worden onder begeleiding van een ter zake kundige.
- De sloop kan niet plaatsvinden tijdens het broedseizoen van de gierzwaluw (globaal van 1 mei t/m 15 augustus).

5.3 Aanbieden permanente alternatieve verblijfplaatsen

Het uitvoeren van werkzaamheden waarbij verblijfplaatsen van huismussen of gierzwaluwen beschadigd of vernield worden, houdt een overtreding van artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming in. De aanwezige verblijfplaatsen van huismussen of gierzwaluwen gaan door de voorgenoemde werkzaamheden in het plangebied verloren. De functionaliteit zal, indien geen maatregelen genomen worden, verloren gaan. Het is daarom noodzakelijk om dit verlies van verblijfplaatsen te mitigeren. De maatregelen zorgen met name voor het mitigeren van effecten op lange termijn, d.w.z. dat de mitigerende maatregelen voornamelijk gericht zijn op het voorkomen dan wel te verminderen van negatieve effecten op verblijfplaatsen die als gevolg van de voorgenoemde werkzaamheden vernietigd worden.

Het aanbieden van de alternatieve voorzieningen wordt volgens een vast stramien, conform de bestaande soortenstandaards voor huismus en gierzwaluw, uitgevoerd. Eén en ander wordt onderstaand toegelicht. De specifieke mitigerende maatregelen zijn beschreven in paragraaf 5.4.

Huismussen

Wettelijk gezien dient elke aangetaste of verwijderde verblijfplaats met een factor 2 gemitigeerd te worden en wel zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats. In plaats daarvan worden alle woningen geschikt gemaakt voor vestiging van de huismus, ook de woningen waar nu geen huismussen broeden. Dit wordt gerealiseerd door het plaatsen van:

- vogelschroot onder de eerste en onder de tweede of derde pannenrij, waarbij het vogelschroot onder de eerste pannenrij per strekkende meter 5 cm wordt opengeknipt (zie Bijlage F);
- vogelschroot op de tweede pannenrij;

- mussenvides zoals die door Monier in samenwerking met de Vogelbescherming is gemaakt.

Het geschikt maken voor de huismus op deze wijze heeft de voorkeur boven het plaatsen van kasten, aangezien op deze wijze de potenties voor vestiging van de huismus maximaal vergroot worden (ver boven de benodigde 'compensatiefactor 2'). Welke optie wordt gekozen zal, in overleg met de aannemer, in het Ecologisch Werkprotocol worden beschreven.

Tevens geldt dat bij het plaatsen van de alternatieve verblijfplaatsen voor de huismus er rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperioden zoals vermeld in het kennisdocument. Dit houdt in dat de alternatieve nestplaatsen minimaal 3 maanden voorafgaand aan start van de werkzaamheden geplaatst zijn.

Gierzwaluwen

- Voor elke verblijfplaats die aangetast of verwijderd wordt, zullen 5 nieuwe verblijfplaatsen zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaats aangeboden worden.
- Voor het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen worden gierzwaluuvstenen gebruikt. Dit houdt in dat er voor elke verblijfplaats van de gierzwaluw die aangetast of verwijderd wordt er 5 gierzwaluuvstenen geplaatst worden.
- De alternatieve verblijfplaatsen dienen voor de terugkeer van de gierzwaluw uit de overwinteringsgebieden aanwezig en functioneel te zijn.

De alternatieve verblijfplaatsen worden bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar altijd binnen het leefgebied van de soort en binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst. Het zal altijd gaan om inbouwkasten of andere permanente (duurzame) alternatieven. In Bijlage E t/m G zijn er voorbeelden gegeven van wat verstaan wordt onder geschikte alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen. Alternatieve verblijfplaatsen moeten ruim voorafgaande aan de werkzaamheden worden aangeboden. Er wordt steeds rekening gehouden met de in de Kennisdocumenten genoemde gewenningsperiodes. Het moment waarop de mitigerende maatregelen en werkzaamheden uitgevoerd worden is naast de gewenningsperiode ook afhankelijk van bijvoorbeeld de weersomstandigheden en de omgeving van de woningblokken. De planning c.q. fasering van de mitigerende maatregelen en

maar bij voorkeur worden alle woningen geschikt gemaakt zodat deze geschikt worden voor vestiging van de gierzwaluw (zie bijlage F).

- De werkzaamheden mogen niet tijdens de broedperiode van gierzwaluwen, van 15 april t/m 15 augustus uitgevoerd worden tenzij de woningblokken vooraf ongeschikt worden gemaakt. Dit is afhankelijk van het moment van ontheffingverlening.

werkzaamheden wordt nader overeengestemd met een ter zake kundige ecooloog.

5.4 Projects specifieke maatregelen

- De algemene maatregelen zoals beschreven in paragraaf 5.1, 5.2 en 5.3 dienen nagevolgd te worden.
- Er moeten minimaal 8 (tijdelijke) alternatieve verblijfplaatsen voor huismussen worden aangeboden. Deze tijdelijke voorzieningen worden in januari 2020 op de volgende adressen aangebracht:
 - 4 tijdelijke huismuskasten aan het woningblok De Ruijterstraat 65-79;
 - 4 tijdelijke kasten aan het woningblok aan de Leliestraat 11-19.
- In de nieuwbouw dienen permanente voorzieningen te worden aangeboden. Deze voorzieningen kunnen bestaan uit minimaal 8 inmetsekkasten, maar bij voorkeur worden alle woningen geschikt gemaakt door middel van maatwerk in alle woningen zodat deze geschikt worden voor vestiging van de huismus, ook de woningen waar nu geen huismussen broeden. Dit kan worden gerealiseerd door het plaatsen van:
 - mussenvides zoals die door Monier in samenwerking met de Vogelbescherming is gemaakt;
 - vogelschroot op de tweede pannenhij;
 - vogelschroot onder de eerste en onder de tweede of derde pannenhij, waarbij per woning het vogelschroot onder de eerste pannenhij per strekkende meter 5 cm wordt opengelicht (zie Bijlage F).
- De werkzaamheden mogen niet tijdens de broedperiode van de huismus, van 1 maart t/m 31 augustus plaatsvinden tenzij de woningblokken vooraf ongeschikt worden gemaakt. Dit is afhankelijk van het moment van ontheffingverlening.
- Er moeten minimaal 5 tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor gierzwaluwen worden aangeboden. Deze tijdelijke voorzieningen worden in januari 2020 op de volgende adressen aangebracht:
 - 5 tijdelijke gierzwaluuskasten aan de kopse kant van de woning aan De Ruijterstraat 79;
- In de nieuwbouw dienen permanente voorzieningen te worden aangeboden. Deze voorzieningen kunnen bestaan uit minimaal 5 inmetsekkasten,
- Welk alternatief als verblijfplaats wordt gekozen zal, in overleg met de aannemer, in het Ecologisch Werkprotocol worden beschreven. Dit geldt ook voor de specifieke adressen waar de alternatieven aangeboden worden, echter kan in het ecologisch werkprotocol afgeweken worden deze adressen omdat in de praktijk een andere locatie geschikter blijkt.

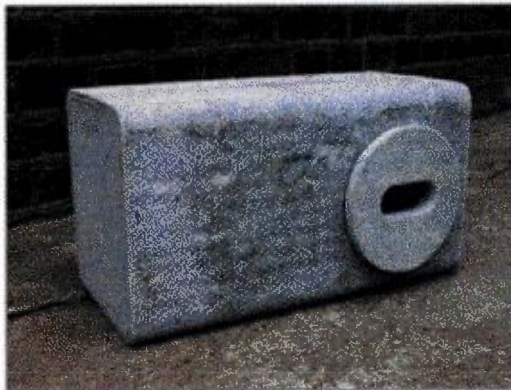
Bijlage F. Mitigatie voor vogels

Huismus

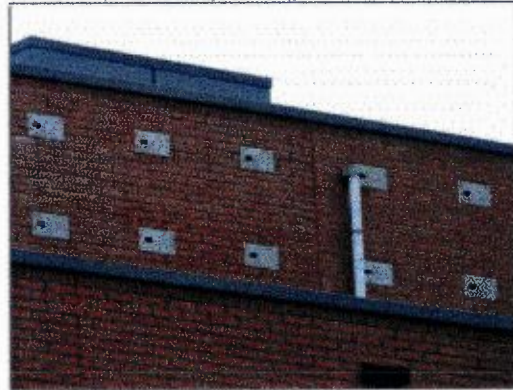
Huismussen maken bij voorkeur gebruik van daken met veel ruimte tussen de dakpannen en het dakbeschoot. De dakpannen zijn het liefst open en van een relatief bol model. Meestal worden de ruimtes onder de eerste twee rijen pannen vanaf de goot gebruikt. Daken kunnen eenvoudig geschikt gemaakt worden voor huismussen door het plaatsen van 'Combischroot'. Dit is een dubbele rij vogelschroot. De eerste rij vogelschroot wordt geplaatst onder de eerste dakpanrij. In dit schroot wordt per strekkende meter een opening van 5 cm geknipt. De tweede rij wordt geplaatst onder de tweede of derde dakpan rij. Hierdoor kunnen de vogels niet hoger onder de dakpannen komen. Indien het dakbeschoot uit glad materiaal bestaat dient dit verruwd te worden door het aanbrengen van dubbeltjes gaas o.i.d. Ook kan een enkele rij vogelschroot onder de eerste pan lat geplaatst worden. Hierdoor is de onderste rij pannen toegankelijk. Een derde methode is het plaatsen van zogenaamde vogelvides. Deze worden onder de eerste pannenrij aangebracht. Vogelvides zijn kant en klaar in de handel te koop.

Gierzwaluw

Gierzwaluwen maken gebruik van nestgelegenheden in spouwmuren en onder dakranden en daken. Bij de renovatie van woningen door het toepassen van spouwmuurisolatie of dakisolatie verdwijnen deze nestgelegenheden. Het plaatsen van een inbouwgiervwaluwkast is een goede oplossing als het behouden van de originele nestplaats geen mogelijkheid is. Deze kasten dienen bij voorkeur zo dicht mogelijk bij de originele invliegopening ingemetseld te worden

IB GZ 01 Gierzwaluwkast (Vivara)

IB GZ 01 kasten ingemetseld in de gevel

Lingeplein e.o. Leerdam

Woningen behorend bij plangebied

Aangebrachte mitigatie

- Gierzwaluw (5x)
- Huismus (2x)

Datum: 15-1-2020
Bronnen: Kadaster

0 15 30 m

N

Omdat het de sloop van woningen betreft zullen de woningen strippend gesloopt worden, hierbij zullen eerst de dakpannen ter hoogte van de huidige nestlocaties en de potentiële nestlocaties verwijderd worden zodat deze locaties onaantrekkelijk worden voor de huismus. De nestlocatie van de gierzwaluw wordt tevens door middel van sloop van de woning waarin het nest zich bevindt ongeschikt gemaakt.

Behoort bij briefnummer: 82076AFB